

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.korpo.pol.pl/cbos> E-mail: cbos@pol.pl

BS/118/104/94

POPULARNOŚĆ POLITYKÓW ZAGRANICZNYCH W PRZEDDZIEŃ WIZYTY PREZYDENTA BILLA CLINTONA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC '94

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Na krótko przed wizytą w Polsce prezydenta Stanów Zjednoczonych Billa Clintona zapytaliśmy¹ respondentów o ich sympatię do różnych osobistości polityki światowej. Interesowało nas, w jakim stopniu znani są naszemu społeczeństwu mężowie stanu, o których informacje często pojawiają się w mass mediach? Badanych prosiliśmy o ustosunkowanie się do dwunastu polityków zagranicznych i prezydenta RP Lecha Wałęsy².

Prezydenta Wałęsę znali wszyscy badani, natomiast znajomość zagranicznych osobistości była wśród ankietowanych zróżnicowana:

Tabela 1

Politycy	Odsetek badanych, którzy odpowiedzieli "nie wiem, kto to jest"	
	styczeń '94	czerwiec '94
Borys Jelcyn	3	2
Bill Clinton	6	4
Helmut Kohl	6	4
Margaret Thatcher	9	6
Vaclav Havel	10	8
François Mitterrand	16	17
Fidel Castro	18	13
Władimir Żyrynowski	19	15
Jaser Arafat	25	24
Nelson Mandela	39	33
John Major	43	42
Kim Ir Sen	--	54
Silvio Berlusconi	--	62

¹ Badanie "Świat wokół nas" przeprowadzono w dniach 23-27 czerwca '94 na 1157-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców kraju.

² Respondenci określali swój stosunek do poszczególnych osób na jedenastopunktowej skali, mieli też możliwość udzielenia odpowiedzi "nie wiem, kto to jest". Punkty na skali od 1 do 5 oznaczają niechęć, 6 - obojętność, 7 do 11 - sympatię.

W ciągu minionego półrocza znajomość polityków z pierwszych stron gazet niewiele się zmieniła. Nawet ci przywódcy, o których głośno było w ostatnim okresie - Kim Ir Sen oraz Silvio Berlusconi - nie są znani ponad połowie ankietowanych. Więcej osób słyszało ostatnio o Nelsonie Mandeli, co zapewne wiąże się z rolą, jaką odgrywa on w historycznym procesie demontażu apartheidu. Przyjrzyjmy się teraz wielkości sympatii, jaką darzą badani osobistości światowej polityki.

Tabela 2

w procentach

Politycy	Sympatia	Obojętność	Niechęć	Średnia
Bill Clinton	75	16	5	8,3
Margaret Thatcher	74	15	5	8,5
Helmut Kohl	69	18	9	7,9
Vaclav Havel	67	19	6	8,0
François Mitterrand	65	16	2	8,3
Nelson Mandela	39	20	7	7,6
Lech Wałęsa	35	17	48	5,3
John Major	34	21	3	7,5
Borys Jelcyn	31	24	42	5,5
Jaser Arafat	19	26	30	5,2
Silvio Berlusconi	12	18	7	6,3
Fidel Castro	12	20	54	3,8
Kim Ir Sen	5	15	26	4,0
Władimir Żyrynowski	4	10	71	2,3

Mężem stanu budzącym niemal powszechną sympatię Polaków jest Bill Clinton. Nie-wiele ustępują mu w popularności dawni lub obecni przywódcy świata zachodniego: Margaret Thatcher, Helmut Kohl oraz François Mitterrand. W rankingu popularności polityków lubianych przez Polaków na uwagę zasługuje wysoka pozycja prezydenta Czech - Vaclava Havla.

Warto porównać stosunek do postaci z obecnej listy z deklarowanym do nich stosunkiem przed trzema laty. W tabeli przedstawiamy również ówczesnych "odpowiedników" Clintona i Jelcyna.

Tabela 3

w procentach

Politycy	Sympatia			Obojętność			Niechęć		
	II '91	I '94	VI '94	II '91	I '94	VI '94	II '91	I '94	VI '94
George Bush/ Bill Clinton	87	68	75	9	16	16	2	10	5
Lech Wałęsa	80	47	35	10	21	17	10	31	48
Helmut Kohl	69	58	69	18	23	18	8	13	9
Vaclav Havel	60	61	67	26	20	19	6	9	6
François Mitterrand	59	59	65	22	20	16	3	5	2
Michaił Gorbaczow/ Borys Jelcyn	32	31	31	16	27	24	51	38	42
John Major	17	29	34	19	23	21	1	4	3
Fidel Castro	7	9	12	28	22	20	53	51	54

Okazuje się, że prezydenci Stanów Zjednoczonych Ameryki cieszą się niezmiennie największą sympatią Polaków. Obecne notowania prezydenta Clintona są wyższe niż w styczniu '94, jednak nie jest on jeszcze tak popularny w naszym społeczeństwie jak prezydent Bush w lutym '91. W ciągu ostatniego półrocza zwiększyła się sympatia do wszystkich czołowych polityków świata zachodniego. Może to wynikać z coraz liczniejszych deklaracji zachodnich rządów o otwarciu na polskie postulaty intensyfikacji procesu integracji naszego kraju z instytucjami europejskimi i atlantyckimi. Mało sympatii, a raczej dużo niechęci budzą politycy nie akceptujący wartości demokratycznych czy też nisko je ceniący - Władimir Żyrynowski, Fidel Castro, Kim Ir Sen.

Charakterystyczny jest stosunek do przywódców wschodniego sąsiada. Michaił Gorbaczow - wówczas prezydent ZSRR - wzbudzał więcej niechęci niż obecnie Borys Jelcyn, choć warto zwrócić uwagę na niewielki wzrost niechęci do obecnego prezydenta Rosji w ciągu minionego półrocza. Natomiast sympatia do obu tych polityków utrzymuje się na takim samym poziomie.

Pozycja Lecha Wałęsy w tej klasyfikacji jest dość szczególna. Stracił on bardzo wiele na popularności w porównaniu z początkiem 1991 roku. Jeszcze w styczniu bieżącego roku, postrzegany w kontekście międzynarodowym, oceniany był lepiej niż w rankingu polityków krajowych. W ciągu ostatnich sześciu miesięcy sympatia do niego zmalała o kolejne 12 punktów i obecnie jego oceny podobne są do tych, jakie uzyskuje w sondażach badających popularność polityków krajowych.

★

★

★

Badanie przeprowadzone na krótko przed wizytą Billa Clintona w Warszawie potwierdziło pełen sympatii stosunek Polaków do obecnego prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki. W ciągu ostatnich sześciu miesięcy zwiększyła się popularność przywódców państw Zachodu. Wydaje się, że konkretne deklaracje i decyzje, dotyczące zacieśnienia współpracy Polski z Unią Europejską i NATO, owocować będą dalszym wzrostem sympatii polskiej opinii publicznej do zachodnich mężów stanu.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. piłskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Stosunek do prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki - Billa Clintona (%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Niezajomość	Liczba osób
Ogółem	5	16	75	4	1151
Płeć					
Mężczyźni	5	12	80	2	498
Kobiety	5	18	71	6	653
Wiek					
do 24 lat	12	14	72	2	141
25-34	3	19	77	1	166
35-44	5	16	77	2	282
45-54	5	17	73	5	195
55-64	4	13	79	4	162
65 lat i więcej	4	16	70	10	204
Miejsce zamieszkania					
Wieś	3	17	74	6	437
Miasto do 20 tys.	4	11	83	3	123
od 21 do 100 tys.	5	15	78	2	210
101-500 tys.	7	17	73	2	218
501 tys. i więcej mieszk.	10	16	70	4	162
Region					
Północny	5	9	83	2	158
Zachodni	0	11	88	1	121
Środkowo-zachodni	4	12	82	2	173
Środkowy	7	16	70	7	203
Wschodni	2	15	72	10	111
Południowo-wschodni	6	22	69	3	180
Południowo-zachodni	9	21	67	3	204
Wykształcenie					
Podstawowe	4	17	72	8	422
Zasadnicze zawodowe	5	16	76	3	292
Średnie	7	14	79	1	357
Wyższe	9	20	71	0	79
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	11	19	70	0	61
Prac. umysł. niż. szczebla	4	10	86	0	103
Pracownicy fiz. - umysł.	6	9	85	0	67
Robotnicy wykwalifikowani	2	18	76	3	111
Robotnicy niewykwalifik.	2	30	65	3	72
Rolnicy	4	8	81	7	80
Prywatni przedsiębiorcy	6	11	83	0	43
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	4	15	75	7	396
Uczniowie i studenci	16	13	71	0	55
Bezrobotni	9	18	70	3	87
Gospodynie domowe i inni	3	24	68	5	69
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys. zł	7	19	68	6	167
750 tys. - 1249 tys.	7	17	72	4	260
1250 tys. - 1749 tys.	5	17	73	5	217
1750 tys. - 2249 tys.	5	15	77	3	204
2250 tys. i powyżej	4	14	80	2	274
Ocena własnych war. mater.					
Złe	6	16	74	3	543
Średnie	5	18	72	6	420
Dobre	4	11	84	2	187
Zainteresowanie polityką					
Duże	7	10	83	0	119
Średnie	5	13	81	1	446
Małe lub żadne	5	19	69	7	586
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	9	16	62	13	50
Raz w tygodniu	4	17	75	4	682
Kilka razy w roku	5	15	77	3	269
W ogóle nie uczestniczy	9	14	73	4	148
Poglądy polityczne					
Lewica	8	12	79	1	241
Centrum	5	15	79	2	343
Prawica	6	12	81	2	194
Trudno powiedzieć	4	21	65	10	373